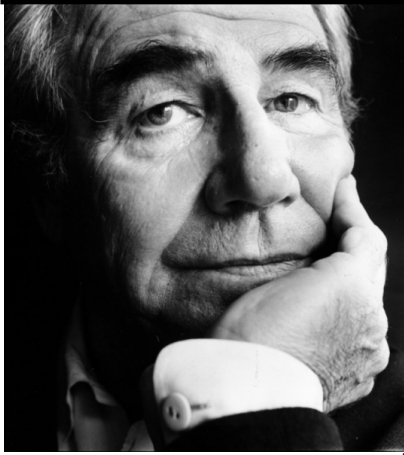

Dijital Direniş

İçeriği Yazan: [kerem.guner](#) [1] Zaman: Pzt, 24/02/2014 - 21:13

Yazar: Kerem GÜNER

Yazının Yazıldığı Tarih: 14.02.2014

Jean Baudrillard **"Kitle İletişim Araçlarında İçin İçin Kaynayan**

Anlam" isimli yazısına; *"Her geçen gün daha çok haber ve bilgiye karşın giderek daha az anlamın üretildiği bir evrende yaşıyoruz."* diyerek başlar. Baudrillard'a göre iletişim araçları aracılığıyla istediğimiz kadar mesaj ve içeriği yeniden topluma pompaladığımızı varsaysak bile anlamın yok oluş sürecinin hızı, anlamın pompalanma sürecinin hızından daha yüksektir. Benim asıl ilgimi çeken ve bana bu noktada tekrar Baudrillard'ın **"Simülakrlar ve Simülasyon"** kitabını hatırlatan şey ; bugün bilgisayar ekranında bir nevi seyirlik hale gelen sosyal medya tweetlerinin ya da görsel bir imgeyle verilen metinlerin de birer imge değeri kazanması. Yani okuyucunun aynı zamanda izleyiciye dönüştüğü bir durum söz konusu. Toplumsal bir olay karşısında tepkisel mesajlar yazmak, devrimci sloganlar içeren postlar yazıp, twitler atmak, change.org 'ta bir bildiriye imzalamak o an bize "özgürleşiyoruz" ya da " biz de tepkimizi ortaya koyuyoruz" duygusunu verse de hiçbir gerçekte o an bilgisayar karşısında oturuyor olduğumuz gerçeğini değiştirmiyor. Örneğin birçok kişi bilgisayar karşısında (özellikle Gezi Olayları sırasında) herhangi bir olaya müdahil olmasa da oradaymış hissine kapıldı. Olayları an be an sosyal medyadan takip eden kişi herhangi bir olayın ortasında olmadığı halde, sosyal medyadaki mesajları sürekli RT ederek aslında eyleyen olmaktan çok, "izleyen" durumuna düştü ama yine de kendisini olaylara müdahil hissetti. Yine de bu hal, TV 'de penguin belgeseli izlemekten daha iyi birşeydi.

Kim Bartley ve Donnacha O'briain'ın Venezüela 'da ABD tarafından tezgahlanan bir darbe sonrası, medya tarafından olayların inanılmaz boyutlarda çarpıtılmasını ve beraberinde halkın ayaklanmasını konu aldığı meşhur belgeselinin adı **"Devrim Televizyonlardan Yayınlanmayacak"** idi. Bugün hemen hemen her toplumsal harekette adeta sloganlaşan bu söz, aslında kitleyi nesne olarak ele alma çabalarının, kitlenin güdümlenemezliği gerçeğine çarparak geri püskürtülmekte olduğunu da gösteriyor. Diğer kitle iletişim araçlarının aksine sınır aşan, gerçek zamanlı, merkezsiz ve küresel etkileşime açık bir yapıda olan internet , herhangi bir devletin yönetimine de tabi olmadığı için, örgütlenme açısından diğer iletişim araçlarına nazaran daha çok olanak sunuyor Nitekin Prag 2000 sonbaharı ile başlayan, internet ortamında örgütlenen küresel eylemler ve Arap Baharı'nda yaşanan sosyal medya etkisi **"Dijital Aktivizm"** kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Elbetteki, devletlerin, çokuluslu şirketlerin ve uluslararası kuruluşların internetin denetimi güç olan bu temel yapısına yönelik saldırıları ve onu denetimleri altına çabaları da bu süreçte artmaya devam etmiştir. Arap Baharı demişken, komplo teorisyenleri bu sosyal medya etkisinin ne kadar "Arap" (yerli) olduğu ve sosyal medyanın rejim devrildikten sonra ne kadar işe yaradığını sorgulayıp; " Nasıl oluyor da gençleri "olanı yıkmak" üzere bir araya getirmekte bu kadar başarılı olan sosyal medya ağları, demokratik bir geleceğin inşasına yönelik hareketliliği sağlayamıyor? " sorusunu sorsalar da, (artık interneti kullanmayan herhangi bir aktivizm türünü düşünmek mümkün olmadığına göre) , asıl sorulması gereken soru ; " dijital ortamın, aktivizmi, sadece internette bir şeyler yazmaya veya başkalarının yazdıklarını paylaşmaya indirgemesi, göstergelerin tüketilmesine yol açmaz mı? " sorusudur. Özgür Uçkan 'ın deyimiyle " Eylemi etkisizleştiren bir tür "dijital fanus etkisi" söz konusu.

Ama her ne olursa olsun , konuşmak, örgütlenmek ve nihayetinde eylem yapmak halkın vicdanıysa, bunu internet özgürlüğüne sahip çıkmadan nasıl yapabilir ? Gezi Parkı merkezli gelişmelerin yaşandığı süreçte 1 milyonu aşkın görüntülü ve fotoğraflı olmak üzere 13 milyonun üzerinde Twitter mesajının paylaşılması gözönüne alınırsa bu dijital platformun kitleler üzerinde (öyle ya da böyle) büyük bir etkisi olduğunu ortadadır. RTE 'nin o günlerde söylediği " Twitter denilen başbelası " sözü, artık iktidarların ürktüklerinin, çünkü ipin ucunu çoktan ellerinden kaçırdılarının bir göstergesinden başka birşey değildir.

İktidar için ipin ucunu yakalamak mümkün mü ?

5651 sayılı internet sansür kanunu site sansürleme yöntemine DNS değiştirerek girmeyi engelleyecek şekilde olmak üzere IP tabanlı kısıtlama ve tüm sitenin değil ve fakat sadece "sakıncalı" içeriğin erişime engellenmesini yani sansürlenmesini sağlayacak URL adresi tabanlı engelleme getiriyordu. Hafif müstehçenlikten pornografik içeriğe ve meşru muhalif yayınlara kadar uygulanan baskı bizi internet yasakları noktasında İran, Çin, Merkez Arap ülkeleri, Suudi Arabistan ve Kuzey Kore'ye hızla yaklaşıyordu. Yasa ilk yürürlüğü girdiği 2007 senesi işe youtube ve blogger sitelerini yasaklayarak başlayan ve yasaklamada yeni ufuklar açan AKP hükümeti internet literatürümüze DNS kodu değiştirmeyi sokmuştu. Şimdilerde ise VPN kullanımında ciddi bir artış söz konusu. Dr Uçkan 'ın Dijital İletişim isimli makalesinde dediği gibi " Çıta giderek yükseliyor: Artık "Büyük Birader" in her adımı, onun teknolojisini yine ona karşı kullanan "küçük biraderler" tarafından izleniyor. " En azından bu yazıyı yazdığım sırada kullandığım notebook IP 'si Belçika olarak gözüküyor. Herhangi bir DNS değiştirmeye gerek görmeden internette serbestçe gezinebiliyor, TOR kullanarak bağlantımı maskeleyebiliyorum. Bu arada TOR demişken , sivil toplum kuruluşları, Indymedia ve Electronic Frontier Foundation gibi eylemci yapılanmalar internet üzerindeki çalışmalarını bu yolla gerçekleştirmekte ve özellikle son dönemde Ortadoğu kaynaklı tor kullanımının son derece artış göstermiş olması elbetteki tesadüf değildir. " Zalimin sansürü varsa mazlumun TOR 'u var ..." da diyebiliriz.

Artık hiçbir şeyin gizli kalmasının mümkün olmadığı bir dünyada yaşıyoruz. Bilme hakkımızı istemeye ve bu hakkımıza sonuna kadar sahip çıkmaya da devam ediyoruz. Otoriter eğilimlerin yükseldiği, toplumun, devletin güdümü çevresinde örgütlenmesini öngören anlayışların yaygınlaştığı ve bilginin iktidar tarafından dezenforme edilerek sunulmaya çalışıldığı dünyada iktidarlar her zamanki gibi topluluk arasındaki iletişimi kesmeye çalışacaklardır. Bunu da elbette her zamanki gibi toplum çıkarları ve genel ahlak adına yapacaklardır. Bunu yaparken belki de George Orwell 'in 1984 romanındaki teleskrin cihazından ilham alacaklardır kimbilir ?! ama kesin olan birşey var ki ; 1984 geçti ve biz 2014 ' teyiz. Ve zihinlerimiz direnmeye devam ediyor.

Madem yazımıza Baudrillard ile girdik, onun sözleri ile bitirelim ; " Sistemde kitlenin güdümlenebilirliği fikri hakim olduğu için, yani sistemde hayali bir zafer duygusu var olduğu için, sistem kısa kaç içinde de olsa varlığını devam ettirmektedir. Ancak bu varlık, gerçek anlamda bir varoluş değildir. Bu bir kandırmacayı anımsatmaktadır. O halde, sistem başarısızlığını kabul ettiği anda, kitlenin güdümlenemezliğini fark ettiği anda yok olacaktır. " Şimdiden başladı bile.

Kerem GÜNER

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Toplumsal](#) [2]

Kaynak URL (16/04/2024 - 09:35 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/okur-makale/dijital-direnis>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/kerem-guner>

[2] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>